

спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, відповідно до закону;

- 4) посадові особи юридичних осіб, фізичні особи - у разі одержання від них особами, посадовими чи службовими особами, а також особами, прирівняними до них, або за участю цих осіб іншими особами неправомірної вигоди.

Наступним елементом корупційного правопорушення є *суб'єктивна сторона*, тобто психічне ставлення особи (суб'єкта правопорушення) до своїх дій і їх наслідків.

Суб'єктивна сторона корупційного правопорушення полягає в психічному ставленні суб'єкта до вчиненого протиправного діяння. Основною ознакою, ядром суб'єктивної сторони складу є вина. Встановлення вини - головне завдання аналізу суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення.

У ст.9 КУпАП прямо зафіксовано, що адміністративний проступок - діяння винне. Таким чином, відсутність у діянні вини означає відсутність у ньому суб'єктивної сторони і складу правопорушення взагалі. Під виною правопорушника розуміють його негативне психічне ставлення до інтересів суспільства і конкретних громадян.

Вина особи за вчинене адміністративне корупційне правопорушення проявляється у формі умислу, тобто винна особа: а) усвідомлювала протиправний характер свого діяння; передбачала його шкідливі наслідки; бажала настання цих наслідків; б) усвідомлювала протиправний характер свого діяння; передбачала його шкідливі наслідки; свідомо допускала настання цих наслідків.

Слід зазначити, що такі факультативні ознаки суб'єктивної сторони, як мета і мотив у цілому характерні для корупційних правопорушень, але на їх кваліфікацію не впливають.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про засади запобігання і протидії корупції»: Закон України від 07 квітня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).
2. Тучак Р.М. Корупція як соціально-правове явище / Р.М. Тучак // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2006. – № 3 (30). – С. 203–209.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення: Закон України від 7 квітня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 18 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.

УДК 342.97:336.732 (477)

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ КРЕДИТНИХ СПІЛОК В УКРАЇНІ

Шарая А.А., к.ю.н., викладач

Запорізький національний університет

Стаття присвячена питанням державного контролю за діяльністю кредитних спілок в Україні.

Ключові слова: державний контроль, кредитна спілка, публічна адміністрація, повноваження, перевірка.

Шарая А.А. ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КРЕДИТНЫХ СОЮЗОВ В УКРАИНЕ / Запорожский национальный университет, Украина

Статья посвящена вопросам государственного контроля за деятельностью кредитных союзов в Украине.

Ключевые слова: государственный контроль, кредитный союз, публичная администрация, полномочия, проверка.

Sharaya A.A. THE STATE CONTROL OVER ACTIVITY OF THE CREDIT UNIONS IN UKRAINE / Zaporizhzhya national university, Ukraine

Article is devoted questions of the state control over activity of the credit unions in Ukraine.

Key words: the state control, the credit union, public administration, powers, check.

Роль держави в діяльності кредитних спілок не обмежується лише регулюванням порядку реєстрації, ліцензування та допуску до професійної діяльності. Суттєвою складовою всього адміністративно-правового, зокрема процедурного регулювання порядку діяльності кредитних спілок, є організація державного контролю, адже діяльність кредитних спілок є одним з багатьох різнопланових напрямків суспільних відносин, на які розповсюджується державний контроль. Держава здійснює контроль за діяльністю кредитних спілок, тим самим впливає на формування законної, стабільної та відповідальної роботи кредитних спілок.

Державний контроль за діяльністю кредитних спілок цілком можна розглядати в якості адміністративної процедури. При цьому вона може бути як спірною (конфліктною), так і безспірною (безконфліктною), окрім того її варто вважати адміністративно-організаційною, а також втручальною (ініціатива проведення походить від публічного суб'єкта).

Насамперед, слід зосередити увагу на дефініції „контроль” та її походженні. Досить поширеним є доктринальне положення про те, що поняття „контроль” походить від латинського „contra” – „проти”, „проти”, „проти”, „проти”, „проти”, яке вплинуло на утворення французького „contrôle” – „перевірка”, „спостереження з метою перевірки” [1, 447]. Спираючись на Великий тлумачний словник сучасної української мови, можна дати таке визначення контролю – це перевірка відповідності контролюваного об'єкта встановленим вимогам” [2, 569]. Юридичний енциклопедичний словник містить визначення „контролю” як однієї із форм здійснення влади, яка забезпечує дотримання встановлених приписів [3, 68]. На думку В. Афанасьєва, контроль є функцією управління, яка представляє собою спостереження і перевірку відповідності діяльності об'єкта прийнятим управлінським рішенням (законом, планам, нормам, стандартам, правилам, наказам). Він спрямований на виявлення результатів впливу суб'єкта на об'єкт та допущених відхилень від названих рішень, від принципів організації й регулювання [4, 240]. О. Бандурка дає визначення контролю як процесу забезпечення досягнення об'єктом управління поставлених перед ним цілей [5, 21]. Також зустрічається розгляд поняття контролю під призвою форм здійснення державної влади, забезпечення додержання законів та інших нормативних актів, що видаються органами держави, системи державних органів перевірки [6, 68]. За основну мету контролю Д. Овсянко приймає дотримання органами виконавчої влади та їх посадовими особами законодавства, забезпечення цільового та економного витрачання коштів, підтримання стабільності державного устрою, підвищення ефективності державного регулювання, а за основні принципи – законність, об'єктивність, незалежність, гласність, економічність, дотримання державної, комерційної та іншої охоронюваної законом таємниці [7, 132].

Контроль має досить багато похідних значень – фінансовий контроль, митний контроль, економічний контроль, управлінський контроль, громадський контроль, санітарний контроль тощо. Важливим для вивчення є і державний контроль як одна з особливих інтерпретацій контролю. Можна розглядати поняття державного контролю в широкому та вузькому значеннях. У широкому значенні державний контроль охоплює спостереження, аналіз, зіставлення, перевірку, масштаб та обсяг, у вузькому – певну діяльність державних органів, які за допомогою притаманних їм форм, методів і визначених процедур здійснюють перевірку та нагляд [8, 429].

У сучасній адміністративно-правовій доктрині державний контроль розглядається як функція, принцип, форма, метод діяльності. Контроль – це функція, яку здійснює держава в особі уповноважених органів з метою перевірки дотримання й виконання поставлених завдань, прийнятих рішень і їх правомірності [9, 6]. Тобто, державний контроль – це функція публічної адміністрації. Державний контроль як принцип несе у своєму змісті вимогу підтримання режиму законності, дисципліни, порядку й організованості, забезпечення прав і свобод громадян у процесі діяльності держави [10, 215]. Правова природа державного контролю знаходить вираз у тому, що він здійснюється органами держави та їх посадовими особами в межах, визначених правовими нормами, на підставі норм права і відповідно до них [11, 346] – таким є розуміння державного

контролю як правової форми діяльності держави. У рамках методу діяльності, контроль є видом діяльності, який полягає в тому, що суб'єкт контролю здійснює перевірку та облік, того, як контрольований об'єкт виконує покладені на нього завдання та реалізує свої функції [12, 105]. Підсумувати зазначене можна слушним зауваженням О. Андрійко: „якщо поняття державного контролю включає аналіз, перевірку та спостереження за дотриманням встановлених правил, норм, стандартів та управлінських рішень, то сутність його значно ширша і повніша. Вона полягає в проведенні інформаційно-аналітичної роботи стосовно стану чи ситуації, що виникають, перевірці раціональності, економічності, економності, доцільності організації процесу управління та об'єктивності рішень, коли мається на увазі не лише їх правомірність (законність), але також і їх професійна обґрунтованість” [13, 16].

Виходячи з аналізу загального визначення державного контролю, враховуючи його особливості, можна запропонувати таке спеціальне визначення: державний контроль за діяльністю кредитних спілок – це постійна діяльність органів публічного адміністрування (з використанням специфічних форм та методів), що включає їх оперативне втручання в діяльність кредитних спілок та полягає в спостереженні за їх функціонуванням, в отриманні об'єктивної та достовірної інформації про стан законності та дисципліни в їх діяльності, застосуванні заходів щодо попередження та усунення порушень законодавства, виявленні причин та умов, що сприяли порушенням правових норм, застосуванні заходів відповідальності до осіб, винних у порушенні діючого законодавства, виявленні фактичного стану справ у сфері кредитних спілок, надання об'єктивної інформації про стан суспільних відносин у зазначеній сфері, виконанні прийнятих рішень тощо.

Суттєве наукове та практичне значення має класифікація різновидів державного контролю, бо вона є не лише теоретичним відображенням різноманітності та різноплановості контролю, а й практичним результатом виокремлення важливих сфер суспільного життя, що перебувають під контролем держави [14, 353]. У теорії права розділяють державний контроль на види з використанням різноманітних критеріїв. Залежно від компетенції суб'єкта контролю виділяють загальний, відомчий та надвідомчий (міжвідомчий) контроль [15, 526]. Залежно від стадії здійснення державний контроль поділяють на попередній, поточний (оперативний) та підсумковий [16, 295]. За спрямованістю державного контролю умовно виділяють зовнішній та внутрішній, за суб'єктом здійснення – загальний та спеціальний (функціональний) [17, 30-31]. Також існує критерій поділу державного контролю на види за суб'єктами його здійснення: парламентський, президентський, адміністративний (відомчий), судовий, прокурорський нагляд (ці види традиційно вже протягом досить тривалого часу виділяються в адміністративно-правовій науці) [18, 20-44]. Відповідну класифікацію різновидів державного контролю можна застосовувати і для виокремлення видів державного контролю за діяльністю кредитних спілок. Зокрема, загальний контроль за діяльністю кредитних спілок має місце тоді, коли органи публічної адміністрації (Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства фінансів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України) виконують певні контрольні повноваження, причому контроль не є їх основною функцією, відомчий контроль за діяльністю кредитних спілок проводиться в системі управління з вертикальною організаційною підпорядкованістю суб'єктів [19, 364] безпосередньо органом, уповноваженим реалізовувати контрольну функцію у сфері кредитних спілок – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг України). Надвідомчий (міжвідомчий) контроль охоплює фінансово-бюджетні відносини, антимонopolьну діяльність, податкову сферу, навколишнє природне середовище тощо. Попередній контроль за діяльністю кредитних спілок здійснюється до початку виконання певних дій, прикладом чого може бути внесення Нацкомфінпослуг України інформації про кредитну спілку до Державного реєстру фінансових установ, під час якого перевіряється наявність необхідних умов для початку законної діяльності кредитної спілки (легітимний порядок створення, наявність необхідних внутрішніх документів, дотримання встановлених специфічних вимог). Поточний (оперативний) контроль проводиться в процесі виконання поточної діяльності кредитної спілки на предмет дотримання умов на конкретних стадіях виконання – перевірка дотримання законодавства про кредитні спілки, у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом тощо. Підсумковий контроль за діяльністю кредитних спілок має місце після виконання дій, тобто за результатами певного періоду (місяць, квартал, рік), його метою є з'ясування відповідності

отриманого результату поставленому (або запланованому) завданню, оцінка досягнутого та розробка напрямків діяльності на майбутнє.

Державний контроль ґрунтується на певних принципах (запозичене з французької мови „*principe*” означає „початок, першооснова, принцип” і походить від латинського „*principium*” – перший, головний [20, 574]). Принцип – це одна з фундаментальних категорій, що використовується для характеристики суспільних відносин у будь-якій сфері діяльності, науково розроблені та апробовані практикою політичні, організаційні та правові основи організації контролю, що забезпечують його ефективність [21, 61]. Існує думка, що в теоретичному, методологічному та практичному аспекті принципи державного контролю, поки ще розроблені недостатньо [22, 15]. Законодавчо закріпленими принципами державного контролю є підконтрольність і підзвітність контролюючого органу перед відповідними органами державної влади і громадським суспільством (громадянами та громадськими об'єднаннями), пріоритет і гарантування прав суб'єкта господарювання, об'єктивне, неупереджене та оперативне проведення контролю суб'єкта господарювання, обов'язкова наявність підстав, визначених законодавством, для проведення державного контролю, чітка визначеність у документах, які надають право службовій особі контролюючого органу здійснювати державний контроль, підстав, завдань, предмета, форм та терміну проведення державного контролю, плановість і системність державного контролю, обов'язкове надання органом контролю допомоги суб'єктам господарювання шляхом проведення консультацій, надання письмових рекомендацій щодо усунення виявлених порушень, розроблення спільного плану заходів щодо усунення виявлених порушень та здійснення контролю за їх виконанням, заборона розголошення інформації, отриманої в результаті проведення державного контролю, крім випадків, передбачених законодавством, невтручання контролюючого органу в господарську діяльність суб'єкта господарювання, заборона створення перешкод для здійснення господарської діяльності під час проведення державного контролю, відповідальність контролюючого органу за шкоду, заподіяну суб'єкту господарювання внаслідок порушення норм чинного законодавства. У доктрині до принципів державного контролю віднесено такі, як: законність, системність, систематичність, дієвість, гласність, прозорість його здійснення [23, 20]. Ці принципи можна визнати прийнятними і при здійсненні державного контролю за діяльністю кредитних спілок.

Однією з характеристик державного контролю є функції, які він виконує. Функцією є науково обґрунтований та логічно завершений набір процедур, видів діяльності, спрямований на досягнення мети, виконання завдання та отримання чітко визначеного кінцевого результату [24, 59]. До функцій державного контролю належать такі функції: регулятивна (виявлення та недопущення невідповідностей між встановленими та здійснюваними діями суб'єктів, за якими проводиться контроль), правоохоронна (виявлення та припинення неправомірних дій), превентивна (попередження та запобігання правопорушенням), інформаційна (надання об'єктивної, оперативної і достовірної інформації), фінансова функція (забезпечення наповнення державного бюджету), аналітична (аналіз накопиченого матеріалу для прийняття ефективного та раціонального рішення), відновлююча (забезпечення відшкодування заподіяних державі збитків). Усі ці функції знаходять прояв і в діяльності кредитних спілок.

Контроль слід відмежовувати від суміжних правових понять, серед яких: „нагляд”, „моніторинг”, „аудит”, „ревізія”. У правовій науці вже протягом тривалого часу спостерігається дискусійність поглядів вчених стосовно цього питання, неоднозначним є і варіант нормативного закріплення результату відповідного співвідношення. Так, загальновизнаним у доктрині є твердження, що „контроль” є родовим поняттям, а „нагляд” – це його різновид, похідна форма, характерні особливості якої включають: перевірку дотримання спеціальних правил, встановлених щодо об'єктів, які перебувають під наглядом; організаційну невідповідність даних об'єктів органам, що здійснюють нагляд; застосування органами, що здійснюють нагляд, визначених законом заходів відповідальності за допущені правопорушення. Таким чином, можна зауважити, що в побутовому розумінні значення слів „нагляд” і „контроль” подібне – це спостереження або постійне спостереження з метою догляду, перевірки за ким (або чим)-небудь, за дотриманням якихось правил [25, 286; 25, 371], однак між ними є і споріднені ознаки, і такі, що істотно відрізняють їх одне від одного. До перших доцільно віднести їхню єдину мету – забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні та однакові форми реалізації. Водночас контроль істотно відрізняється від нагляду тим, що він є повсякденною та безперервною діяльністю (в основному, це стосується відомчого), здійснюється як органами законодавчої та

виконавчої влади, судами, так і численними спеціально створеними для цього державними органами. Дещо відрізняє контроль від нагляду, як правильно зазначає В. Гаращук, і нормативна база їхнього здійснення [26, 48]. Однак основними відмінними ознаками контролю від нагляду є те, що контролюючий орган, на відміну від наглядового, має право втручатися в оперативну діяльність підконтрольного, а також те, що саме контролюючі органи мають право самостійно притягувати винних осіб до правової відповідальності. Саме ці ознаки і виділяються в правовій науці, притаманними лише державному контролю, і такими, які відрізняють його від інших суміжних понять, і, насамперед, нагляду [27, 249-251]. Тривалий час у правовій доктрині висвітлювалась проблема відсутності законодавчого закріплення визначень „контроль” і „нагляд”, однак на сьогодні така проблема майже вирішена – прийнято Закон України від 05 квітня 2007 року „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” [28], який не лише законодавчо легалізував використання цих понять, а й ототожнив їх зміст, із чим, напевно, можна погодитись. Відповідно до ст.1 Закону України від 05 квітня 2007 року „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, державний нагляд (контроль) – це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, органів місцевого самоврядування, інших органів у межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, прийнятного рівня безпеки для населення, навколишнього природного середовища [28]. Таке ототожнення є наслідком недостатнього вивчення нормотворцями ресурсу контролю і нагляду, ігнорування домінуючих доктринальних положень з цього питання. Таким чином, недоцільним є нормативне закріплення ототожнення контролю і нагляду, оскільки контроль – це об'єктивно зумовлена діяльність спеціально уповноважених органів державної влади, що здійснюється на постійній основі та передбачає оперативне втручання уповноважених державних органів у діяльність підконтрольних об'єктів, а нагляд – це також діяльність державних органів з виявлення, попередження правопорушень, усунення їх негативних наслідків без втручання в оперативну та господарську діяльність об'єктів нагляду.

Останнім часом досить вживаним на різних рівнях стало використання поняття „моніторинг”, що включає в себе безперервне стеження за будь-яким процесом з метою виявлення його відповідності бажаному результату, а також прогнозування та запобігання критичним ситуаціям [29, 538]. Виходячи із того, що моніторинг – це стеження або спостереження, його можна віднести до статичної (пасивної) форми контролю. Визначення „аудит” використовується, як правило, для позначення фінансово-господарської перевірки, для підтвердження відповідності діяльності, що здійснюється, вимогам чинного законодавства та достовірності звітності чи обліку. Дедалі частіше використовується вказаний термін для позначення внутрішньої системи перевірки на підприємстві, в установі, організації, що і не дозволяє його ототожнювати з контролем. Ревізія – це метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності, спосіб документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань [30], тобто ревізія є лише методом контролю, хоча в Тлумачному словнику російської мови й ототожнюються слова „ревізувати”, „контролювати”, „оглядати”, „розглядати” та інше [31, 88]. Саме тому, доцільним є чітке усвідомлення різнопорядковості цих понять і їх розмежування як у правовій доктрині, так і в законодавстві.

Правова природа державного контролю полягає в тому, що він здійснюється визначеними державними органами та їх посадовими особами в чітко визначених рамках закону і призводить до певних юридичних наслідків. Контролюючий орган під час виконання функцій, покладених на нього законом, застосовує відповідні норми права для отримання певного результату. За результатами контрольних дій орган, що їх проводить, приймає відповідне рішення, яке може носити рекомендаційний чи примусовий характер. Визначальним у правовій природі державного контролю є чітка, детальна регламентація процедури його проведення із зазначенням органу державної влади, який здійснює контроль, його місця в системі органів державної влади, його основних функцій, завдань, форм і методів.

Державний контроль за діяльністю кредитних спілок може здійснюватись на макрорівні – державними органами, які здійснюють контроль як функцію адміністрування (Верховна Рада

України, Президент України, органи судової влади, Міністерство фінансів України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна податкова служба України, Міністерство внутрішніх справ України тощо), та мікрорівні – його суб'єктом, перш за все, є державний регулятор на ринку кредитних спілок – Нацкомфінпослуг України. Відповідно до Указу Президента України „Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади” № 1085/2010 від 09 грудня 2010 року [32], було утворено нові, реорганізовано чи ліквідовано деякі існуючі органи публічної адміністрації з метою оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, усунення дублювання їх повноважень, забезпечення скорочення чисельності управлінського апарату та витрат на його утримання.

Проаналізувавши положення щодо державного контролю взагалі і державного контролю за діяльністю кредитних спілок зокрема, можна виділити основні особливості, що притаманні державному контролю за діяльністю кредитних спілок. До них можна віднести: наявність своєрідної (достатньо великої за кількістю та різноманітністю їх статусу) системи суб'єктів державного контролю, що поділяються на загальні та спеціальні, а також наявність спеціального публічного органу – Нацкомфінпослуг України, який водночас виконує і контрольні, і регулятивні функції публічної адміністрації у сфері кредитних спілок. Важливим є і визначення об'єкта державного контролю в галузі кредитних спілок, яким є кредитні спілки та їх діяльність, тобто те, по відношенню до чого здійснюється контрольна діяльність уповноважених державних органів. Саме ці два елементи й утворюють дві так звані підсистеми державного контролю – контролюючу та підконтрольну [33, 7]. Наступною особливістю державного контролю за діяльністю кредитних спілок є сфера його дії, тобто те коло питань, на яке він поширюється, що включає різні сторони діяльності кредитних спілок: фінансову звітність, бухгалтерські документи, внутрішні нормативні акти (положення, типові договори тощо), оперативна діяльність, порядок надання фінансових послуг, процедура стягнення заборгованостей і т.п. Virізняється державний контроль за діяльністю кредитних спілок і власним обсягом нормативної бази, що регулює вказане питання: це і законодавчі акти (наприклад, Закон України від 20 грудня 2001 року „Про кредитні спілки”, Закон України від 12 липня 2001 року „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, Закон України від 05 квітня 2007 року „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” тощо), і підзаконні.

Звісно, загальні засади державного контролю за діяльністю кредитних спілок існують і закріплені вони в різних нормативно-правових актах, однак цілісна їх система є наразі несформованою, причиною чого є недосконале законодавство. Система суб'єктів державного контролю України функціонує без існування базового закону (за винятком Закону України „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, який ще більше ускладнює утворення системи суб'єктів державного контролю), який би визначив основні поняття в цій сфері, чітко розподіляв би завдання, функції та повноваження між органами державної та місцевої влади, регламентував відносини між суб'єктами та об'єктами контролю, визначав відповідальність та незалежність відповідних уповноважених посадових осіб.

Узагальнюючи все вищезазначене, слід підсумувати, що державний контроль є досить багатоманітним комплексним явищем, який має власні особливості, принципи, певну сферу дії, нормативно-правову базу. Державний контроль за діяльністю кредитних спілок – це сукупність дій уповноважених державних органів та службових осіб, що полягає в спостереженні за функціонуванням кредитних спілок з метою отримання об'єктивної та достовірної інформації про стан справ у них, застосування заходів щодо попередження правопорушень із правом прямого втручання в їх оперативну діяльність, встановлення причин і умов, що сприяють порушенню вимог правових норм, застосування заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності. Державний контроль за діяльністю кредитних спілок здійснюється цілою системою органів публічної адміністрації, яка існує на двох рівнях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Словарь иностранных слов. 18-е изд., стереотип. / [гл. ред. Ф.Н. Петров]. – М.: Рус.яз., 1989. – 624 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / [укл. і гол. ред. В.Т. Бусел]. – К.: Ірпінь: ВТФ „Перун”, 2007. – 1736 с.

3. Юридический энциклопедический словарь / [гл. ред. А.Сухарев]. – М.: Советская энциклопедия, 1984. – 415 с.
4. Афанасьев В.Г. Научное управление обществом / В.Г. Афанасьев. – М.: Мысль, 1973. – 358 с.
5. Бандурка О.М. Управління в органах внутрішніх справ України: підручник / О.М. Бандурка. – Харків: Ун-т внутр. справ, 1998. – 480 с.
6. Мельник Р.С. Забезпечення законності застосування заходів адміністративного примусу, не пов'язаних з відповідальністю: дис. ... канд. юридич. наук: 12.00.07 / Роман Сергійович Мельник. – Харків, 2002. – 211 с.
7. Овсянко Д.М. Административное право: учебное пособие / Д.М. Овсянко. – М.: Юристъ, 2002. – 468 с.
8. Авер'янов В.Б. Виконавча влада і адміністративне право / В.Б. Авер'янов. – К.: Видавничий Дім „Ін-Юре”, 2002. – 668 с.
9. Чистяков П.М. Контроль органів державної податкової служби України за підприємницькою діяльністю, яка підлягає ліцензуванню: теорія та практика реалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридич. наук: спец. 12.00.07 „Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / П.М. Чистяков. – Ірпінь, 2004. – 22 с.
10. Бандурка О.М. Адміністративний процес: підручник для вищих навч. закладів / О.М. Бандурка, М.М. Тищенко. – К.: Літера ЛТД, 2001. – 336 с.
11. Авер'янов В.Б. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / В.Б. Авер'янов. – К.: Факт, 2003. – 384 с.
12. Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у визначеннях та схемах): навч. посібник / С.О. Мосьондз. – К.: Атіка, 2008. – 272 с.
13. Андрійко О.Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юридичних наук: спец. 12.00.07 „Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / О.Ф. Андрійко. – К., 1999. – 42 с.
14. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у двох томах: том 1. Загальна частина / В.Б. Авер'янов. – К.: ТОВ „Видавництво „Юридична думка”, 2007. – 592 с.
15. Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
16. Малиновський В.Я. Державне управління: навчальний посібник, вид. 2-ге, доп. та перероб. / В.Я. Малиновський. – К.: Атіка, 2003. – 576 с.
17. Андрійко О.Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади: дис. ... доктора юридич. наук: 12.00.07 / Ольга Федорівна Андрійко – К., 1999. – 390 с.
18. Гаращук В.М. Контроль і нагляд у державному управлінні: навчальний посібник / В.М. Гаращук. – Харків: Національна юридична академія України, 1999. – 55 с.
19. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у двох томах: том 1. Загальна частина / В.Б. Авер'янов. – К.: ТОВ „Видавництво „Юридична думка”, 2007. – 592 с.
20. Етимологічний словник української мови: у 7 т. / Редкол. О.С. Мельничук (голов. ред.) та ін. – К.: Наук. думка, 1983 – . Т. 4: Н – П / Уклад.: Р.В. Болдирев та ін.; Ред. тому: В.Т. Коломієць, В.Г. Складенко. – 2003. – 656 с.
21. Шорина Е.В. Контроль за деятельностью органов государственного управления в СССР / Е.В. Шорина. – М.: Наука, 1981. – 301 с.

22. Кочерин Е.А. Основы государственного управленческого контроля / Е.А. Кочерин. – М.: Информ.-издат. дом „Филин”, 2000. – 384 с.
23. Андрійко О.Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади / О.Ф. Андрійко. – К.: Наукова думка, 2004. – 302 с.
24. Касьяненко М.М. Організація роботи та управління органами державної податкової служби України: Навч. Посібник / М.М. Касьяненко, М.В. Гринюк, П.В. Цимбал. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. – 229 с.
25. Ожегов С.И. Словарь русского языка / [под ред. Н.Ю. Шведовой]. – 14-е изд., стереотип. – М.: Рус.яз., 1983. – 816 с.
26. Гаращук В.М. Контроль та нагляд у державному управлінні / В.М. Гаращук. – Харків: Фоліо, 2002. – 176 с.
27. Кузьменко О.В. Теоретичні засади адміністративного процесу: монографія / О.В. Кузьменко. – К.: Атіка, 2005. – 352 с.
28. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05 квітня 2007 року // Офіційний вісник України. – 2007. – № 44. – С. 12.
29. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К.: Ірпінь: ВТФ „Перун”, 2003. – 1440 с.
30. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні: Закон України від 26 січня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 110.
31. Даль В.И. Толковый словарь русского языка. Современная версия / В.И. Даль. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. – 736 с.
32. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 09 грудня 2010 року № 1085/2010 // Офіційний вісник Президента України. – 2010. – № 32. – Ст. 3.
33. Клімова С.М. Інституціональна організація фінансового контролю на центральному рівні державного управління: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.01 „Теорія та історія державного управління” / С.М. Клімова. – Харків, 2003. – 18 с.

УДК 342.924

ІНДИВІДУАЛЬНІ АДМІНІСТРАТИВНІ АКТИ ЯК ОСНОВНА ФОРМА ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Школик А.М., к.ю.н., доцент

Львівський національний університет імені Івана Франка

У статті висвітлюється поняття індивідуального адміністративного акта та його співвідношення з іншими дотичними категоріями.

Ключові слова: індивідуальний адміністративний акт, публічна адміністрація.

Школык А.М. ИНДИВИДУАЛЬНЫЕ АДМИНИСТРАТИВНЫЕ АКТЫ КАК ОСНОВНАЯ ФОРМА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПУБЛИЧНОЙ АДМИНИСТРАЦИИ / Львовский национальный университет имени Ивана Франко, Украина

В статье освещается понятие индивидуального административного акта и его соотношение с другими связанными категориями.

Ключевые слова: индивидуальный административный акт, публичная администрация.

Shkolyk A.M. INDIVIDUAL ADMINISTRATIVE ACTS AS MAIN FORM OF PUBLIC ADMINISTRATION'S ACTIVITY / Lviv national university after Ivan Franko, Ukraine